

ДВЕ СРЕЩИ СЪС СЪВЕТСКОТО ИЗКУСТВО

На 29 и 30 март т. г., в рамките на международния фестивал Мартенски музикални дни, русенската музикална обществено има възможността да се срещне с изкуството на Държавния симфоничен оркестър на гр. Ульяновск — СССР.

Въпреки че съставът се намира все още в своята „юношеска“ възраст (създаден е едва преди 7 години), той успя да се наложи със зрелостта на творческите си възможности и да докаже, че за голямо то изкуство решаващият фактор не е времето.

Едни от най-забележителните качества на състава са: високата професионална подготовка на инструменталистите, чудесната гъвкавост и податливост на диригентския жест, колоритността и емоционалната свежест на музикалия израз. Безупречният професионализъм на младите интерпретатори грабна русенската публика със завладяваща сила. Тя спонтанно и топло прие интерпресия и богат репертоар, който и бе поднесен от ульяновският филхармоничен.

В програмата на първия концерт бяха включени: Дм. Шостакович — Симфония № 5, П. Владигеров — Концерт за цигулка и оркестър № 1 и И. Стравински — „Жар птица“. Тези разнообразни в жанрово и стилово отношение творби дадоха богато поле за изява на колектива и на неговия главен диригент Едуард Серов. Неговата ясна, стабилна и добре обмислена музикална концепция сложи своя отпечатък върху цялостния облик на изпълнението.

Слушайки Пета симфония на Шостакович, неволно си спомних думите на съветския писател Александър Fadeev за това произведение: „Изумително по сила. Прекрасна III-та част. Но краят звучи като отдушник (и още по-малко като тържество или победа), но като наказание или от мъчение срещу някого. Страх на сила на емоционалното въздействие, но сила трагична. Предизвиква тежки чувства“.

Тази атмосфера бе прекрасна доловена от Серов. Широка та амплитуда на различните по образно-емоционален заряд състояния бе изпълнена от диригента със съдържан, точен и наситен с вътрешна сила жест. Изпълнените с душевна борба и проникновено размишъл I и III части бяха изградени върху големи психологически плоскости — от наситената активност до умозрителната съзерцателност. Втората част на произведението — гротескна пародия, въздейства върху слушателя с дълбочината на рационалния си израз. В IV част на симфонията Едуард Серов блестящо и убедително доказа силата на диригентския си талант, като с голямо майсторство успя да обедини в общ поток богатото образно-тематично разнообразие на тази част.

Същата прецизност и дълбочина на художествения замисъл се проявиха и в интерпретацията на „Жар птица“ от Игор Стравински. Великолепно бяха осъществени преходите от едва доловимо пианис-

мо към мощни, блестящи и наситени кулминации, в което медните духови инструменти често вземаха превес. И тук властно и устойчиво господстваше художественият вкус на Едуард Серов — музиката беше изчистена от почти визуалната си конкретност, дължаща се на връзката и с жеста (сюитата е извлечена от балета „Жар птица“).

Приятна изненада за русенската публика беше срещата и с цигуларя Валентин Жук, концертмайстора на Московската държавна филхармония. Той изпълни Концерт за цигулка и оркестър № 1 от Панчо Владигеров. Младият инструменталист разкри таланта си в изпълнението на едно трудно и проблемно произведение. Блестящата виртуозност за него не беше самцел, а бе пречупена през призмата на вълбелната лирична (II ч.) и буйната танцова стихия (III ч.).

На бис бяха изпълнени: Адажио от балета „Раймонда“ от Глазунов и инструментален откъс от операта „Лоенгрин“ от Вагнер, където оркестърът показа с пълна сила възможностите си.

В концерта, който се състоя на следващата вечер, ульяновските филхармонични проявиха нови черти от творческите възможности на колектива, с което се затвърди създаденото вече отлично впечатление. Този път на пулта бе диригентът Александър Алексеев.

В първата част от програмата чухме „Симфонични танци“ от Рахманинов. Тук Алексеев постигна характерната лирична руска атмосфера, подчертана от цветовете на солиращите инструменти. Във

втората част Валентин Жук отново прояви качествата си на безпристрелен интерпретатор в концерта за цигулка и оркестър от Хачатурян. В него с още по-голяма сила се разкри музикалното дарование на изпълнителя. Богатата гама от разнообразни темброви нюанси, така добре овладяна от Жук, спомогна за по-точното диференциране на различните психологически преживявания. Публиката посрещна с възторг поднесенията на бис част от соловата Партита на Бах. В. Жук изпълни предкласичното произведение с много тънък усет за форма и стил.

Третото произведение от програмата — Танци из балета „Горянка“ от Кажлаев бе нещо съвсем ново, непознато за публиката и поради това интересът към него бе най-голям. Целистата оркестрация, неочакваните хармонични ходове, разнообразната ритмика и накрая неповторимия виртуозен финал, изпълнен с такова майсторство от цялата ударна група, допаднаха особено много на слушателите. Дългите аплодисменти бяха възнаградени с една сложна и проблемна българска творба — „Строителна музика“ от Ал. Танев, с чиято специфична, чисто българска ритмика колективът се справи отлично.

Срещите с Ульяновската филхармония бяха богати и възбудяващи. Инструменталистите с чест зачитаня името на съветското музикално изпълнителско изкуство. Ето за русенската публика с радост ще очаква нови творчески контакти с колектива.

Албена НАИДЕНОВА